

Z REGIONŮ

Investice

• Severočeská vodárenská společnost a. s.

Nová úpravná vody v Machníně bude provozuschopná už letos v létě, zkušební provoz začne na podzim. Spolu s budovaným přivaděčem zajistí pitnou vodu pro 30 000 obyvatel Hrádecka a Chrastavska. Na kontrolním dnu 9. dubna se o tom přesvědčili také zástupci Libereckého kraje a dotčených obcí.

Podle posledních informací se práce na hlavní části úpravní blíží k závěru v souladu s původními předpoklady, tedy na začátku léta tohoto roku. „Původní mírné zdržení v souvislosti s přepojením na síť ČEZ se podařilo překonat díky dohodě na dřívějším termínu, stanoveném na konec dubna. To umožní brzké spuštění provozu a zkušební fáze, během níž se ověří funkčnost všech technologií a provedou případné finální úpravy,“ upřesňuje Bronislav Špičák, generální ředitel Severočeské vodárenské společnosti a. s. (SVS).

Souběžně s pracemi na úpravně vody probíhá i výstavba přivaděče. Z celkových dvanácti kilometrů trasy je aktuálně hotová přibližně polovina. „Tato část vedla převážně přes pole a pastviny, kde postup prací byl rychlejší a méně komplikovaný, což minimalizovalo dopady na zemědělskou činnost a s tím spojené kompenzace. Nyní stavbaři čelí náročnější etapě, kdy druhá polovina trasy povede přes komunikace. Tato fáze představuje i podstatnou část zbývajících nákladů, odhadem dvě třetiny celkových výdajů na přivaděč,“ vysvětluje generální ředitel SVS.

I přes tuto náročnost je termín dokončení přivaděče plánovaný na konec příštího roku, a to pokud nenastanou nepředvídatelné okolnosti.

Celkové náklady na přivaděč přesahují 300 milionů korun bez DPH, přičemž proinvestováno je již zhruba 100 milionů korun. Investorem stavby je SVS. Financování je zajištěno z Operačního programu Životní prostředí 2021–2027, dále z Fondu Turův Libereckého kraje a z vlastních zdrojů SVS.

• Vodárenská společnost Tábořsko s. r. o.

Stavba stanice hygienizace kalů na areálové čistírně odpadních vod Táboř se blíží ke konci. V průběhu dubna tohoto roku (v době uzávěrky tohoto čísla – pozn. red.) by měla být po stavební a technologické stránce dokončena stavba sušárny a pyrolyzéry na čistírenských kalů.

Dodávky technologií proběhly úspěšně, stavební práce na obou halách jsou téměř dokončeny a koncem března probíhaly úpravy povrchů okolních ploch – frézování původního betonu, konstrukce nosných vrstev vozovek a finální asfaltový povrch. Podle harmonogramu stavby měly koncem dubna proběhnout komplexní zkoušky. Jednotlivé části technologie – dopravníky, čerpadla, pračka vzduchu, sušárna, pyrolyzér a kontejner na čištění spalin – mají být jednotlivě spuštěny na dobu 72 hodin. Tím se ověří (zatím bez přívodu kalů) jejich provozuschopnost. Po jejich ukončení bude zhotovitel postupně nastavovat všechny požadované parametry systému tak, aby bylo možno jej postupně zprovoznit. Nejprve se bude zprovožňovat sušárna. Teprve až bude sušení kalů splňovat požadované hodnoty, připojí se za ní pyrolyzér. Závěrečným aktem stavby budou garanční zkoušky. Ty mají za úkol prověřit funkčnost celého systému v souladu s projektovou dokumentací a smlouvou o dílo. Pakliže tato procedura dopadne dobře, bude zahájen roční zkušební provoz.

• VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a. s.

Jeden z nejrozsáhlejších projektů propojování vodárenských soustav se v současnosti připravuje na rozhraní dvou krajů – Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina v blízkosti vodního díla Vír. Do tohoto projektu s názvem „Propojení skupinového vodovodu Žďársko – ÚV Vír a Vírského oblastního vodovodu“ vstupují čtyři významné vodárenské subjekty – Svaz vodovodů a kanalizací Žďársko, Vírský oblastní vodovod, s. m. o., jako vlastníci vodohospodářské infrastruktury, a Brněnské vodárny a kanalizace, a. s., s VODÁRENSKOU AKCIOVOU SPOLEČNOSTÍ, a. s., jako provozovatelé. S projektem, jenž byl slavnostně zahájen 9. dubna 2025 podpisem smluv o vzájemné spolupráci, počítá také Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Kraje Vysočina.

V rámci projektu dojde k propojení skupinového vodovodu Žďársko s Vírským oblastním vodovodem, jedná se tedy o propojení žďárské a brněnské vodárenské soustavy. „Projekt řeší především stabilitu zásobování pitnou vodou z vodní nádrže Vír, která má dostatečnou kapacitu a je významným zdrojem surové vody,“ přiblížil předseda představenstva VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a. s., Ing. Jindřich Král. Voda z této nádrže je pro oblast Bystřicka dosud upravována na úpravně vody Vír, jež patří Svazu vodovodů a kanalizací Žďár. Tento objekt a jeho technologie již po letech fungování nutně potřebují rekonstrukci. Poté, co bylo zpracováno vlastníky investiční posouzení na opravu tohoto objektu, se ukázalo, že náklady na rekonstrukci třístupňové úpravní vody Vír by dosáhly více než 700 milionů korun. Kromě technologických prvků by totiž bylo nutné přestavět celou budovu, která je včetně střechy ve špatném stavu.

Vzhledem k finanční náročnosti investice se znovu otevřela varianta, zda k úpravě surové vody z nádrže Vír nevyužít i pro část Žďárka vysokokapacitní úpravnou vody Švařec, která je vzdálená pouhých sedm kilometrů od úpravní vody Vír a slouží pro brněnskou vodárenskou soustavu. Jejím vlastníkem je Vírský oblastní vodovod a provozovatelem Brněnské vodárny a kanalizace. Tento projekt byl nakonec vyhodnocen jako neoptimálnější a v současné době se slavnostním podpisem smlouvy o vzájemné spolupráci v rámci projektu propojení SV Žďársko – ÚV Vír a VOV zahajuje jeho realizační část. Byla již dokončena dokumentace pro územní rozhodnutí a jsou zajišťovány souhlasy vlastníků.

Z REGIONŮ

Stavba se skládá ze šesti částí. První z nich je stavba ztvrzovací stanice, navazuje přírodní vodovodní řád, který propojí stávající úpravnu vody Vír s úpravnou vody Švařec, nové čerpací stanice a rozšíření několika vodojemů včetně úprav technologie. Celkové náklady budou činit necelých 500 milionů korun.

• Severomoravské vodovody a kanalizace a. s.

Významná stavba, která si vyžádala 18 milionů korun, byla dokončena v areálu čistírny odpadních vod ve Frenštátě pod Radhoštěm. Díky této investici je možné nakládat s kaly, které jsou produkovány během čistírenského procesu, efektivněji, ekonomičtěji, a především ekologičtěji.

„Důvodem rekonstrukce kalového hospodářství byl jeho nevyhovující a neekonomický provoz. Odvodněný kal byl volně skladován na otevřeném kalovém poli, kde vlivem srážek docházelo k nárůstu podílu vody v tomto vedlejším produktu čistírenského procesu. To snižovalo jeho efektivitu, a naopak zvyšovalo ekonomickou náročnost,“ říká Petr Grzonka, ředitel kanalizací společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace a. s.

Kalové pole bylo umístěno pod úroveň terénu, čímž docházelo k další akumulaci vody v době vydatných dešťů. Neefektivní a ekonomicky náročná byla i manipulace, nákladka a odvoz kalu s vysokým podílem vody. Nové legislativní požadavky navíc počítají s tím, že tento typ stabilizovaných odvodněných kalů bude v budoucnu nezbytné sušit.

„Během stavby bylo rekonstruováno jedno ze tří kalových polí o ploše 360 metrů čtverečních, na níž byla vybudována nová odvodněná manipulační plocha pro umístění linky se třemi kontejnery. Do nich je odvodněný kal transportován systémem dopravníků a následně odvážen k dalšímu zpracování. Prostory nad kontejnery jsou kompletně zastřešeny,“ vysvětluje Grzonka. Systém šnekových dopravníků je zakryt a tento plášť je během zimního období vyhříván. K odvodňování kalu na požadovanou sušinu je použita mobilní odstředivka.

Čistírna odpadních vod ve Frenštátě pod Radhoštěm byla uvedena do provozu v roce 1975. Od té doby byla opakovaně modernizována a rozšiřována. Její současná projektovaná kapacita odpovídá 20 000 ekvivalentních obyvatel. Za rok dokáže vyčistit téměř 2,3 milionu metrů krychlových odpadní vody s maximálním projektovaným průtokem 235 litrů za sekundu.

Provozování

• Vodohospodářská společnost Olomouc, a. s.

Od 1. dubna začala Vodohospodářská společnost Olomouc, a. s. (VHS Olomouc), provozovat vodovody a kanalizace v části Olomouckého kraje. Vodohospodářský majetek se tak po pětadvaceti letech vrací zpět samosprávám, které opět získávají kontrolu nejen nad správou vodohospodářské infrastruktury, ale také nad výběrem vodného a stočného.

Na konci března vypršela společnosti MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a. s., koncese k provozování vodovodů a kanalizací. Dodávky pitné vody od 1. dubna zajišťuje pro téměř 30 obcí a městských částí ryze česká VHS Olomouc, ve třech samosprávách pak bude zajišťovat odvádění a čištění vod odpadních. Změna se celkem týká 7 500 odběrných míst, ze kterých je vodou zásobeno 35 000 obyvatel.

VHS Olomouc k 1. dubnu převzala rozsáhlou vodohospodářskou infrastrukturu, která zahrnuje desítky objektů. Současně s nimi přechází k VHS Olomouc od MORAVSKÉ VODÁRENSKÉ šedesát zaměstnanců, kteří budou nadále zajišťovat provoz vodovodů a kanalizací. „Celý proces byl velice náročný. Od dubna jsme faktickými správci a provozovateli infrastruktury, která zahrnuje prameniště, úpravní vody, vodojemy, čistírny odpadních vod, čerpací stanice či vodovodní a kanalizační sítě. Naším cílem je nejen zajištění dodávek pitné vody našim odběratelům či odvádění vod odpadních, ale také postupná obnova a zlepšování vodohospodářské infrastruktury,“ říká ředitel VHS Olomouc Tomáš Kučera.

V současnosti VHS uzavírá smlouvy s novými odběrateli. Velkou část smluv se vodohospodářům podařilo uzavřít během výjezdů do obcí, ve kterých došlo ke změně provozovatele. Odběratelé, kteří zatím smlouvu neuzavřeli, se však nemusejí ničeho obávat. VHS Olomouc počítá s tím, že část smluv bude s odběrateli uzavřena v průběhu dubna i května. V tomto období bude lidem plně zajišťovat dodávky vody i odvádění vody odpadní. Kromě změny provozovatele čeká nové odběratele společnosti VHS Olomouc také snížení ceny vodného, a to přibližně o 16 korun. Cena pitné vody VHS Olomouc včetně DPH činí 43,29 Kč/m³. Tato změna se týká 30 obcí a městských částí. Oproti tomu dojde k navýšení ceny za stočné, které se však dotkne pouze osmi obcí a městských částí, kde VHS Olomouc kanalizace a ČOV provozuje. Cena stočného bude od dubna i s DPH 83,40 Kč/m³.

Dosavadním provozovatelem vodovodů a kanalizací byla ve většině měst a obcí od roku 2000 na základě smlouvy MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ. Ta zajišťovala provoz vodohospodářské infrastruktury, kterou měla v pronájmu od VHS Olomouc, respektive jednotlivých měst a obcí (akcionářů VHS Olomouc). V roce 2019 se ale města a obce rozhodly, že postupně převezmou provoz vodovodů a kanalizací do vlastních rukou, a zahájily kroky k této transformaci. Další smlouva ve formě koncese na provozování vodovodů a kanalizací proto byla s MORAVSKOU VODÁRENSKOU uzavřena pouze do roku 2025 tak, aby VHS Olomouc mohla postupně vodohospodářský majetek převzít a od 1. dubna 2025 zajistit jeho provoz.

Zdroje rubriky Z regionů: internet a tiskové zprávy vodárenských společností; foto: archiv jednotlivých společností

Rádi uveřejníme informace i o vašich akcích či projektech. Napište nám o nich do redakce na e-mail redakce@sovak.cz.